

ס' מ. א. המבט אל המזרח

מרצה: רונית מטלון

הקורס יעסוק בדמותו של הערבי ובדמותו של המזרח בכלל בסיפורת העברית ובסיפורת הפלשתינית בתרגום עברי. דמותו של בן המזרח בסיפורת העברית, האופן שבו היא מיוצגת, המעמד שלה בתוך הטקסט הסיפורי, מעגלי המשמעות שהיא מחוללת סביבה – כל אלה מעידים על כך שדמותו של המזרח בסיפורת העברית היא אבן בוחן מרתקת ביותר לאופן שבו נבנית בעצם הזהות הישראלית. הערבי במובן זה הוא "האחר", הוא האובייקט שהסובייקט היהודי בעצם נזקק לו כדי להגדיר את עצמו ואת מקומו במרחב. נדון בשאלה זו ועוד כרבות אחרות היוצאות והמשתרגות ממנה באמצעות קריאה מחשבה ודיון במינוחן טקסטים סיפוריים, ישראלים ופלשתיניים, וצפיה בסרטי קולנוע.

חובות הקורס:

עבודה סמינאריונית רק בתום הקורס
רפראט במהלך השנה
קריאה צמודה של הטקסטים הנידונים.

להלן המסגרת הכללית של השיעורים (יתכנו שינויים המרות ותוספות וכמובן, הקרנת סרטים במהלך השנה)

1. "האורח", סיפור של אלבר קאמי.
2. "הילדות שבדמיון", סיפור אוטוביוגרפי של שמעון בלאס
3. פרק המבוא ל"אוריאנטליזם" מאת אדוארד סעיד
4. "אמת מארץ ישראל", מאמר של אחד העם
5. הסיפור "לטיפה" מאת סמילנסקי
6. המאמר "שאלה נעלמה" מאת יצחק אפשטיין ו"משא ערב" מאת ר' בנימין
7. "קדימה" על תפיסת המזרח בתרבות הישראלית, מאמר של אריאל הירשפלד.
8. הסיפור "ריבת שושנים" מאת אסתר ראב
9. הסיפור "ישמעאל" מאת יעקב שטיינברג ורשימה של שטיינברג "דקלים ערופים"
10. הסיפור "תחרות שחיה" מאת בנימין תמוז
11. הסיפור "חירבת חיזעה" מאת ס. יזהר
12. הסיפור "נוודים וצפע" מאת עמוס עוז
13. הסיפור "מול היערות" מאת א. ב. יהושע
14. הספר "הזמן הצהוב" מאת דוד גרוסמן
15. הספר "ערבים רוקדים" מאת סייד קשוע
16. הסיפור "גברים בשמש מאתחסאן כנאפני

17. הסיפור "השיבה לחיפה" מאת חסאן כנאפני

18. הסיפור "רובביקה" מאת אמיל חביבי

19. הספר "האופסימיסט" מאת אמיל חביבי

20. הרומן "ערבסקות" מאת אנטון שמאס.

הערות: בכל שיעור נדון בטקסט אחד לפי סדר הדברים המופיע כאן. צילומים של הטקסטים יחולקו בכיתה בעותקים ספורים והמשתתפים ידאגו לשכפלם. כאמור, רצף הדברים יהיה שזור בסרטי קולנוע.

הסרטים שיוקרנו:

נקודת תצפית, סרט דוקומנטרי בבימויה של דינה צבי ריקליס.

אוונטי פופולו, בבימוי רפי בוקאי

שדות ירוקים בבימוי יצחק צפל ישורון

גמר גביע, בבימוי ערן ריקליס

נישואים פיקטיביים בבימוי חיים בוזגלו